

Afdeling	: Griffie	Raadsvoorstel: DJ-490736
Naam opsteller voorstel	: S.Winters/ P.Küsters (raadslid)	Zaaknummer: 490735
Portefeuillehouder	: A.Van Eersel	

Onderwerp

Initiatiefvoorstel fracties Weert Lokaal en SP voorbereidingsbesluit geitenhouderijen.

Voorstel

1. Te verklaren dat een bestemmingsplan wordt voorbereid voor het gehele grondgebied van de gemeente Weert zoals bedoeld in artikel 3.7 Wet ruimtelijke ordening.
2. Te bepalen dat het verboden is om het aantal geiten toe te laten nemen en dat het verboden is om bestaande aantallen opfokgeiten om te wisselen naar melkgeiten in de gehele gemeente Weert.
3. Te bepalen dat het verboden is om in bestaande dierenverblijven een nieuwe geitenhouderij te vestigen of de bebouwing en gronden uit te breiden ten behoeve van een bestaande geitenhouderij.
4. Te bepalen dat van het verbod zoals aangegeven onder de punten 2 en 3 van dit besluit kan worden afgeweken indien er vóór 23 mei 2018 een procedure op grond van het besluit MER is gestart en uit de milieueffectrapportage blijkt dat er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu optreden, waaronder begrepen de gezondheid van omwonenden van de desbetreffende geitenhouderij. Voor deze situatie geldt dat er advies wordt gevraagd aan de GGD over de gezondheidsrisico's.
5. Te bepalen dat dit voorbereidingsbesluit in werking treedt op 6 juni 2018.
6. Het voorbereidingsbesluit bekend te maken door plaatsing in het huis-aan-huis blad ViaLimburg en in de Staatscourant.

Inleiding

Uit het in 2017 door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) uitgebracht onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) blijkt dat er een 30% verhoogde kans op longaandoeningen bij mensen bestaat in een straal van 1,5 tot 2 kilometer van een geitenhouderij. Omdat er (nog) geen causaal verband is aangetoond is nader onderzoek inmiddels gestart. Het is niet bekend wanneer de resultaten van dit vervolgonderzoek bekend zijn.

Er is een ontwikkeling binnen de veeteeltsector gaande die het houden van grote aantallen geiten voor staat. Helaas heeft de wet- en regelgeving hieromtrent geen gelijke tred gehouden. Dit met als gevolg dat er mogelijk onomkeerbare en/of onvoorzienbare ontwikkelingen plaats vinden. De uitbraak van de Q-koorts in het verleden is hiervan een voorbeeld. Goede wet- en regelgeving die gebruikt kan worden als basis voor bestemmingsplannen is op korte termijn te verwachten.

In de provincies Noord-Brabant en Gelderland, alsmede in de gemeente Nederweert heeft een en ander geleid tot een moratorium ten aanzien van het oprichten en/of omschakelen naar en/of uitbreiden van geitenhouderijen. Deze ontwikkeling kan tot gevolg hebben dat er nog meer aanvragen in Weert terecht komen die met de huidige wet- en regelgeving toegestaan moeten worden. Deze ontwikkeling is ongewenst.

Bovenstaande in ogenschouw genomen kan binnen een termijn van een voorbereidingsbesluit van 1 jaar het nader onderzoek naar de gezondheidsrisico's dermate meer informatie verschaffen dat beleid omtrent de gewenste ontwikkelingen binnen de geitenhouderijen in een ontwerpbestemmingsplan kan worden opgenomen en in procedure worden gebracht.

Beoogd effect/doel

Een tijdelijke standstill voor het omschakelen naar en uitbreiden van geitenhouderijen om mogelijk ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen te voorkomen.

Meer duidelijkheid te verkrijgen over het risico op longontstekingen in de buurt van geitenhouderijen.

Argumenten

1.1 Er is onduidelijkheid over de gezondheidsrisico's bij een geitenhouderij

Reeds langere tijd is er onrust over gezondheidsrisico's voor het wonen in de buurt van geitenhouderijen. Aanvankelijk ging dat om het risico van Q-koorts. Nu is als gevolg van het VGO onderzoek, met name onrust over het risico op longaandoeningen. Omdat er nog onderzoeken lopen, heeft het kabinet opgeroepen tot voorzichtigheid bij het nemen van besluiten op het gebied van ruimtelijke ordening en over vergunningverlening bij geitenhouderijen.

De gezondheidsraad heeft op 14 februari 2018 een vervolgadvisie uitgebracht. Dit advies is:

- Er is nu ook een verband gevonden tussen het vóórkomen van longontsteking en het wonen in een straal van 1,5 tot 2 km van een geitenhouderij (rond pluimveebedrijven was dit verhoogde risico al bekend).
- Het verhoogde risico kan niet verklaard worden door Q-koorts.
- Op basis van het VGO onderzoek kan niet worden vastgesteld of er een causaal verband is tussen de luchtkwaliteit en gezondheidseffecten rond veehouderijen.
- Vervolgonderzoek is zinvol.

Er komt aanvullend onderzoek naar risico's van longontstekingen rondom geitenhouderijen. Om te voorkomen dat er nieuwe ontwikkelingen plaats vinden die gezondheidsrisico's met zich meebrengen, kan een voorbereidingsbesluit worden genomen. Hierin worden alle ontwikkelingen voor maximaal 1 jaar stil gelegd.

1.2 Het huidige gemeentelijk beleid staat omschakeling en uitbreiding toe

Op grond van het vigerende bestemmingsplan buitengebied kan iedere bestaande geitenhouderij binnen het bouwvlak met een binnenplanse afwijking (tot 10.000 m² dierenverblijven) uitbreiden. Verder kan elk bedrijf op elk agrarisch bouwvlak binnen de bestemming agrarisch bedrijf omschakelen naar geiten zonder dat hiervoor een bestemmingsplanwijziging voor nodig is omdat geitenhouderijen in onze bestemmingsplannen niet worden aangemerkt als intensieve veehouderij.

1.3 Het aantal geiten in Weert neemt toe

Het aantal geiten in Weert is de laatste jaren toegenomen. Er zijn op dit moment 4 locaties waar geiten worden gehouden. De toename is het gevolg van:

- De goede markt voor producten uit de geitenhouderijen.

- Het is economisch interessant om een bestaand agrarisch bedrijf om te schakelen naar een geitenhouderij.
- Varkens- en pluimveehouders die aan de stoppersregeling deelnemen kunnen eveneens omschakelen naar een geitenhouderij.
- De stop op nieuwvestiging, omschakeling en uitbreiding van geitenhouderijen in de Provincies Noord-Brabant en Gelderland en in de gemeente Nederweert kunnen leiden tot een (grote) toename van het aantal geitenhouderijen in Weert.

1.4 *Met het voorbereidingsbesluit kunnen ontwikkelingen één jaar worden stilgelegd*

Om ontwikkelingen stil te leggen is er maar één instrument mogelijk en dat is het nemen van een voorbereidingsbesluit. Een voorbereidingsbesluit geldt maximaal 1 jaar. Aanvragen die zijn ingediend voor het tijdstip van inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit kunnen niet worden aangehouden.

2.1 *Het voorbereidingsbesluit is van toepassing op bouwen, aanleg en gebruik.*

Het voorbereidingsbesluit heeft tot gevolg dat aanvragen voor een omgevingsvergunning voor de nieuwbouw, uitbreiding of omschakeling van een stal moeten worden aangehouden.

Samengevat is in het jaar van het voorbereidingsbesluit het niet mogelijk om binnen het grondgebied van de gemeente Weert:

- Om te schakelen van een bestaand agrarisch bedrijf, niet zijnde een geitenhouderij, naar een geitenhouderij;
- Om te schakelen vanuit opfokgeiten naar melkgeiten;
- Een toename te krijgen van geitenverblijven;
- Een toename te krijgen van het aantal geiten.

In het voorbereidingsbesluit wordt een uitzondering gemaakt voor lopende milieuprocedures (in het kader van het Besluit MER). Indien deze zijn opgestart vóór 23 mei 2018 kan van het voorbereidingsbesluit worden afgeweken met toepassing van artikel 2.12 lid 1 sub d van de Wabo. Hiervoor is gekozen op grond van gewekte verwachtingen. Hier geldt de voorwaarde dat de GGD advies uitbrengt over de gezondheidsrisico's.

2.2 *Het voorbereidingsbesluit is ook van toepassing op omschakeling van opfokgeiten naar melkgeiten*

De bacteriën die de Q-koorts veroorzaken komen met name vrij tijdens het lammeren. Door een verbod op het wisselen van opfokgeiten naar melkgeiten waardoor de geiten dus niet lammeren op de bedrijven wordt het vóórkomen van bacteriën aanzienlijk beperkt.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *Het voorbereidingsbesluit kan wenselijke ontwikkelingen tegen houden*

Vooraf zijn niet alle aanvragen en situaties te voorzien. Zo is het mogelijk dat er aanvragen binnen komen van ontwikkelingen die wel wenselijk zijn b.v. maatregelen die een verbetering zijn voor de omgeving bij bestaande geitenhouderijen of de verplaatsing van bestaande geitenhouderijen naar een locatie waar geen omwonenden in de directe omgeving zijn.

Omdat nu de oorzaak van de gezondheidsrisico's rondom geitenhouderijen onbekend zijn, is het niet mogelijk uitzonderingsgronden voor wenselijke ontwikkelingen op te stellen. Dat zal per situatie onderzocht moeten worden, waarbij advies van de GGD wenselijk is. Mocht er aanleiding toe zijn dan kan de gemeenteraad het voorbereidingsbesluit geheel of gedeeltelijk (b.v. voor bepaalde locatie) weer opheffen.

2.1 *Agrarische bedrijven kunnen niet omschakelen naar een geitenhouderij*

Door dit voorbereidingsbesluit wordt het omschakelen van een agrarisch bedrijf naar een geitenhouderij tegengehouden. De gemeente ontnemt de ondernemer één mogelijkheid om een keuze te maken voor zijn bedrijf. Het is wel nog steeds mogelijk om te schakelen naar een andere bedrijfstak voor zover dit past binnen het vigerende beleid.

2.2 Er is geen mogelijkheid tot beroep tegen het voorbereidingsbesluit

Tegen het voorbereidingsbesluit kan een belanghebbende geen bezwaar of beroep instellen.

Financiële gevolgen

De aanhouding van een besluit omtrent het verlenen van een omgevingsvergunning kan een schadeoorzaak zijn. Planschade als gevolg van een aanhoudingsplicht kan echter uitsluitend zijn gelegen in vertragingschade. Er zal hier niet snel sprake zijn van een schadevergoedingsverplichting.

Bij de vaststelling van een gewijzigd bestemmingsplan is een planschade risicoanalyse nodig.

Uitvoering/evaluatie

Het voorbereidingsbesluit geldt maximaal 1 jaar en treedt in werking op 6 juni 2018. De gemeente Weert wacht de op korte termijn verwachte vervolgonderzoeken naar de gezondheidsrisico's af en maakt dan een afweging omtrent de gewenste ontwikkelingen binnen de geitenhouderijen en zal dit beleid indien nodig in een ontwerpbestemmingsplan opnemen en in procedure brengen.

Communicatie/participatie

Het voorbereidingsbesluit wordt bekend gemaakt door plaatsing in het huis-aan-huis blad ViaLimburg, in het gemeenteblad en in de Staatscourant. Het voorbereidingsbesluit wordt geplaatst op www.ruimtelijkeplannen.nl en www.weert.nl/bestemmingsplannen. Aan de gevolgen van het voorbereidingsbesluit zal door middel van communicatie aandacht aan worden besteed.

Advies raadscommissie

P.M.

Bijlagen

Geen.

Bijbehorend ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

De fracties Weert Lokaal en SP,

S.Winters/P. Küsters

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van de fracties Weert Lokaal en SP van 8 mei 2018,

besluit:

1. Te verklaren dat een bestemmingsplan wordt voorbereid voor het gehele grondgebied van de gemeente Weert zoals bedoeld in artikel 3.7 Wet ruimtelijke ordening.
2. Te bepalen dat het verboden is om het aantal geiten toe te laten nemen en dat het verboden is om bestaande aantallen opfokgeiten om te wisselen naar melkgeiten in de gehele gemeente Weert.
3. Te bepalen dat het verboden is om in bestaande dierenverblijven een nieuwe geitenhouderij te vestigen of de bebouwing en gronden uit te breiden ten behoeve van een bestaande geitenhouderij.
4. Te bepalen dat van het verbod zoals aangegeven onder de punten 2 en 3 van dit besluit kan worden afgeweken indien er vóór 23 mei 2018 een procedure op grond van het besluit MER is gestart en uit de milieueffectrapportage blijkt dat er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu optreden, waaronder begrepen de gezondheid van omwonenden van de desbetreffende geitenhouderij. Voor deze situatie geldt dat er advies wordt gevraagd aan de GGD over de gezondheidsrisico's.
5. Te bepalen dat dit voorbereidingsbesluit in werking treedt op 6 juni 2018.
6. Het voorbereidingsbesluit bekend te maken door plaatsing in het huis-aan-huis blad ViaLimburg en in de Staatscourant.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 30 mei 2018.

De griffier,	De voorzitter,
M.H.R.M. Wolfs-Corten	A.A.M.M. Heijmans